

RIIGI INFOSÜSTEEMI AMET

Hajus dokumendivahetus

Eneli Järve

RIA / DVK valdkonnajuht; projektijuht

02.11.2016

Tänased teemad

- Hajusa dokumendivahetuse eesmärgid
- Ülevaade DHX protokollist
- DHX-i väljatöötamise projekt ja üleminekuperiood
- Ülevaade DHX teenuse toimimisest
- Vajalikud arendustööd ja esialgsed mahuhinnangud
- Ajakava

Eesmärk

- Minna üle hajusale dokumendivahetusele, kus suhtlus dokumendihaldussüsteemide (DHS) vahel toimub hajusalt, ilma keskserverita
- Pakkuda standardiseeritud ja ilma kolmanda osapooleta dokumendivahetus, kasutades X-tee turvalisust
- **Vabane** *legacy*-st (infoühiskonna arengukava näeb ette, et eesti avalikud (e-)teenused peavad olema kaasajastatud ja ühtsetele kvaliteedinõuetele vastavad ja rakendatakse n-ö no *legacy* põhimõtet –avalikus sektoris ei tohi olla olulise tähtsusega IKT-lahendusi, mille vanus on vanem kui 13 aastat)

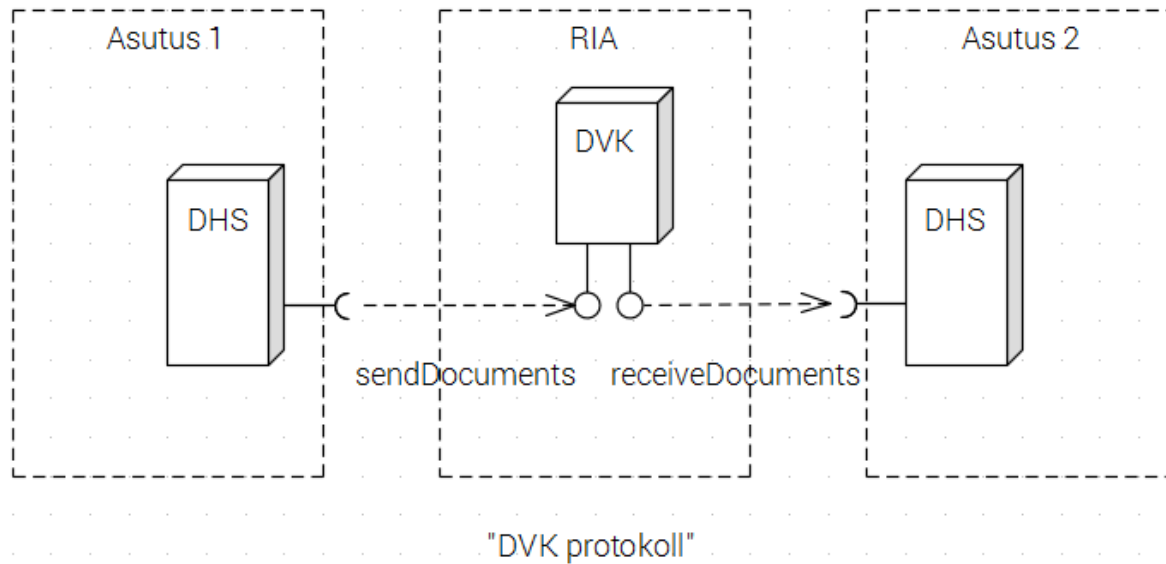
DHX protokoll

- DHX on standarditud tehniline ja organisatsiooniline lahendus, mis võimaldab asutustel vahetada dokumente hajusal põhimõttel
- DHX ei nõua dokumendihaldussüsteemidelt (DHS) enam “postkontoris” posti järel käimist, vaid dokumendid liiguvad otse saatjalt saajale
- DHX on mõeldud avaliku sektori dokumendivahetuse turvaliseks ja kuluefektiivseks korraldamiseks; skeem on laiendatav ka era- ja vabasektori organisatsioonidele

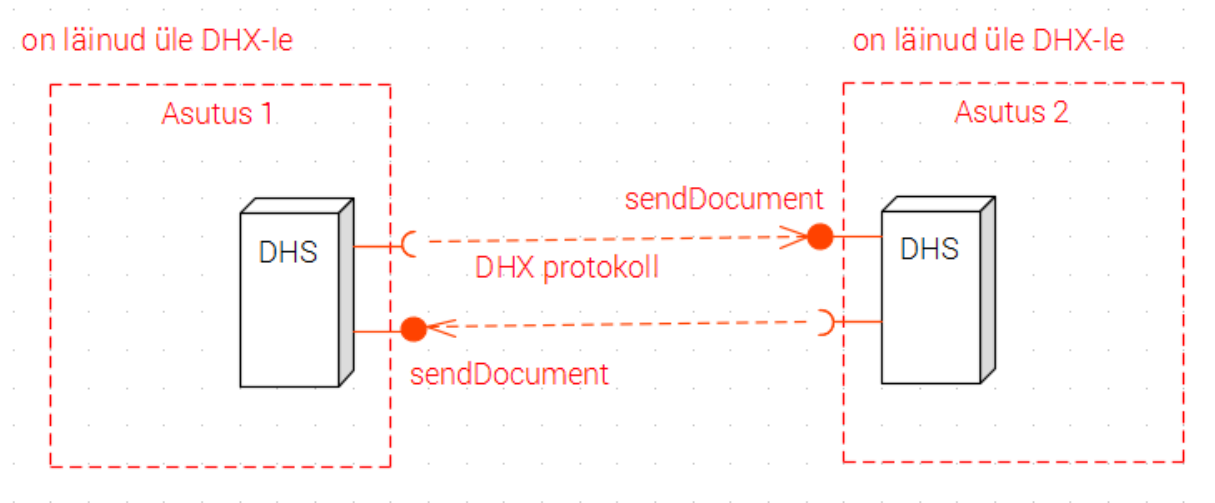
DHX protokollid väljatöötamine

- Protokollid koostamine lähtudes parimatest praktikatest (<https://e-gov.github.io/DHX/>) ✓
- Kasutajate vajaduste analüüs ja protokollid verifitseerimine ✓
- Etalonteostus protokollid teostatavuse tõestuseks ✓
- DVK täiendus üleminekuperioodiks **töös**
- DHX adapteri arendus **töös**
- Üleminekukava **töös**

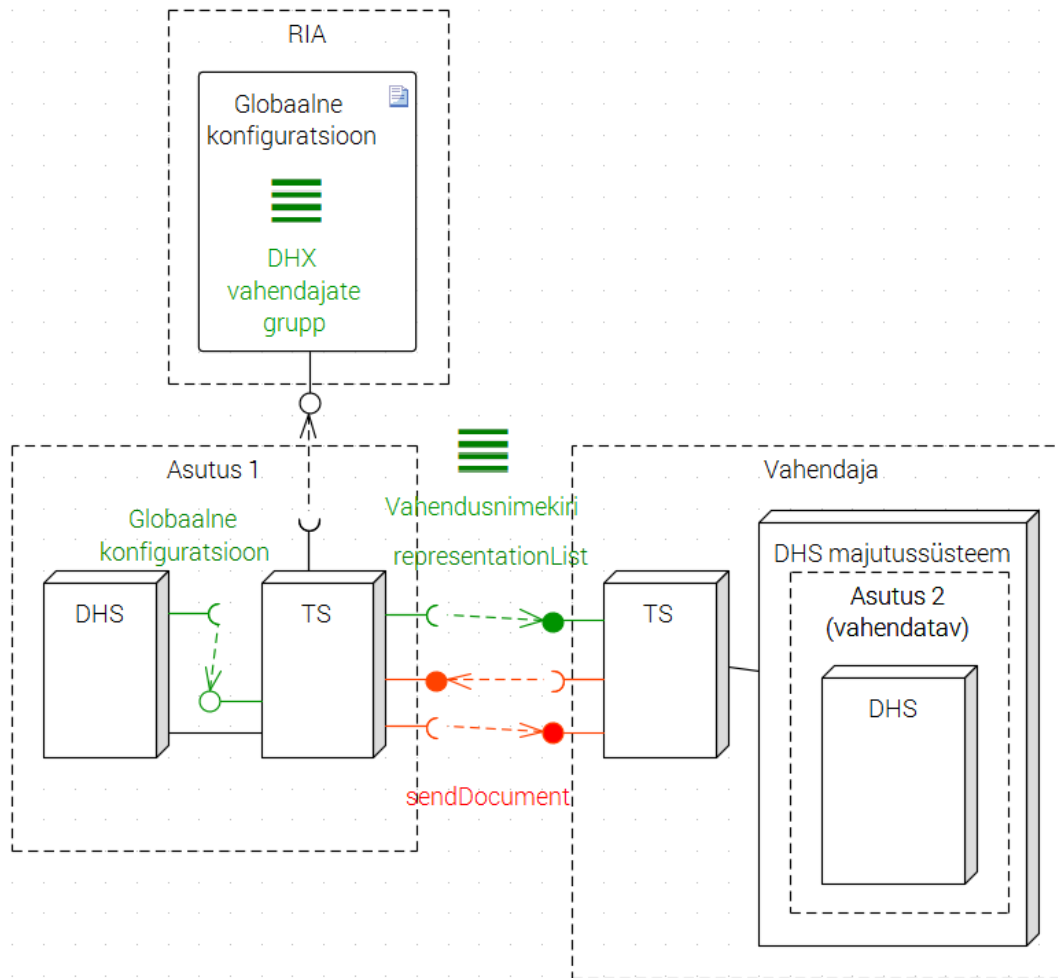
Algolukord (AS IS)

DHX otsevõimekuse sihtlukord (TO BE)

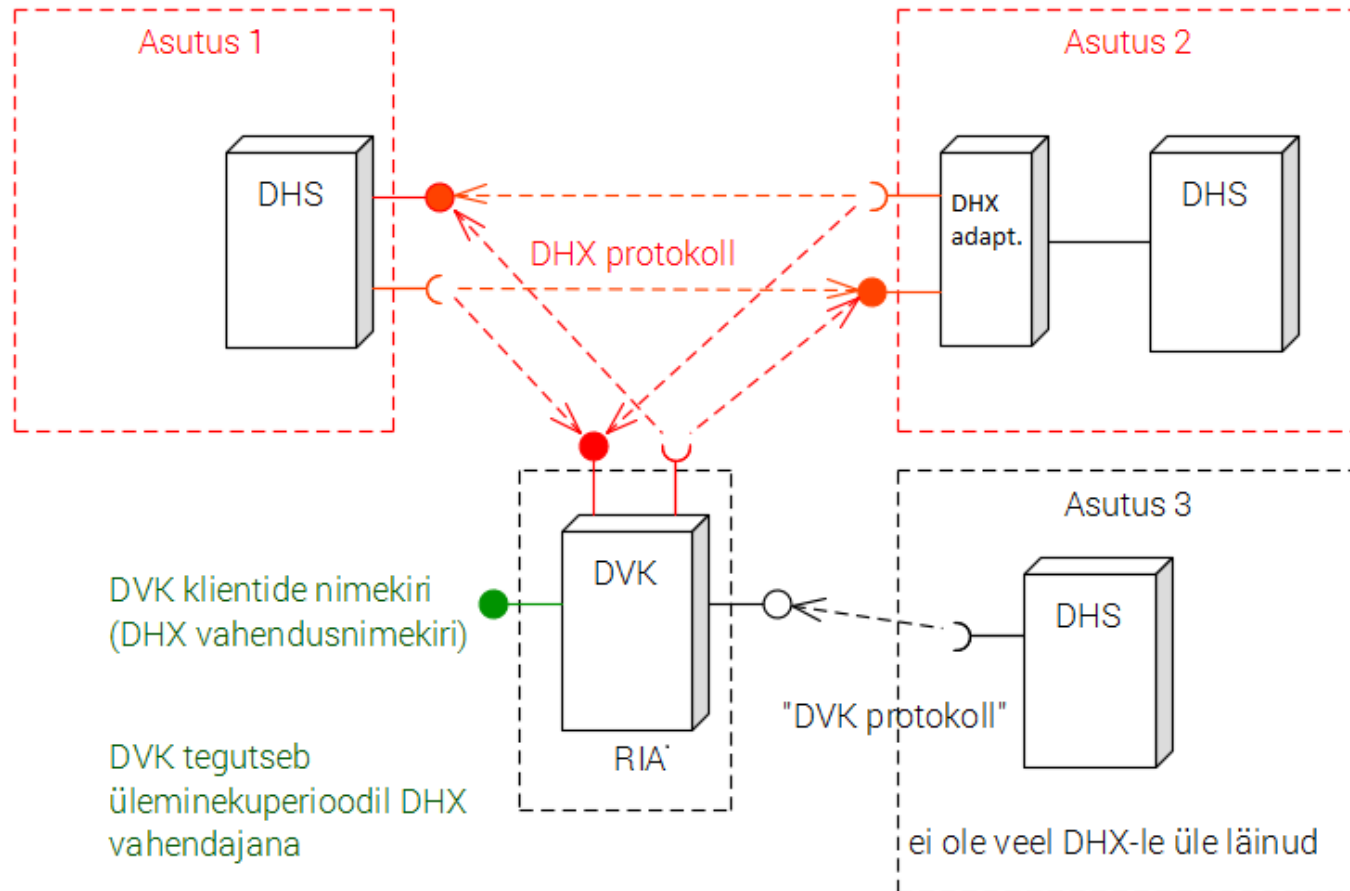
DHX kasutamine vahendaja kaudu (TO BE)

Üleminekuperioodil (1.04.2016 – 31.12.2018)

on läinud üle DHX-le

on läinud üle DHX-le

DHX teenuse toimimine

- Toimib x-tee v6 „pealiskihina“ (*layer*)
- Kasutab standarditud sõnumivormingut (dokumendiga edastatavad metaandmed, nn “kapsel“ v 2.1)
- Koosneb kahest sõnumisaatmisest:
 - dokumendi saatja saadab teenusele *sendDocument*X-tee päriingsõnumi (päringu)
 - dokumendi saaja saadab vastussõnumi kinnitusega dokumendi kättesaamise kohta

Hajusale dokumendivahetusele üleminekuks vajalikud arendused

- Hajusale dokumendivahetusele üleminekuks tuleb igas DHS-is või infosüsteemis luua DHX teenus vastavalt DHX protokollile (DHX võimekuse loomine)
- Selleks võib kasutusele võtta DHX adapteri.
DHX adapter on RIA poolt arendatav komponent DHS-idele ja infosüsteemide ülemineku lihtsustamiseks
- DHX adapteri kasutamine ei ole kohustuslik.
Protokollkohase DHX teenuse võib arendada ka ise

Esialgsed mahuhinnangud arendustele

- DHX adapteri paigaldamine on lihtne, lisandub seadistamine ja testimine
- DHX adapteri kasutusele võtmise tööde maht on DHS arendajate hinnangul keskmiselt 100 h
- Võivad lisanduda seadistusmahud per teenus
- Kulude finantseerimise ja jaotamise info on analüüsimisel. Esitatakse üleminekukavas

Ajakava

- 15.02.2017 üleminekukava avalikustamine
- 1.04.2017 algab üleminekuperiood
 - saab kasutusele võtta DHX protokoll
 - DVK uusi liitujaid enam ei registreeri
- **31.12.2018** lõppeb üleminekuperiood ja DVK keskserver lõpetab töö

Viited

- DHX protokoll : <https://e-gov.github.io/DHX/>
- Etalonteostus: <https://dhxdemo.eesti.ee/>
- Analüüs: https://github.com/e-gov/DHX/blob/master/files/Hajusa_dokumendivahetuse_andmevahetusprotokolli_DHX_anal%C3%BC%C3%BCs_1.2.pdf
- DHX-i arendamise töökeskkond: <https://github.com/e-gov/DHX/issues>

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

RIIGI INFOSÜSTEEMI AMET

Aitäh!

Eneli Järve
eneli.jarve@ria.ee